

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 2/2022

03.02.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљених АА, ББ и ВВ, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Гордана Пантића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 113/19 од 11.02.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 674/21 од 15.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 03.02.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Гордана Пантића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 113/19 од 11.02.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 674/21 од 15.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу К 113/19 од 11.02.2021. године, поред осталих, окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од две године и шест месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 06.03.2017.године до 30.03.2017.године, а окривљени ББ и окривљени ВВ оглашени су кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и осуђени и то окривљени ББ на казну затвора у трајању од једне године, у коју му је урачунато време лишења слободе од 06.03.2017.године до 07.03.2017.године, а окривљени ВВ на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 06.03.2017. године до 30.03.2017.године и за које је одређено да ће издржати по правноснажности пресуде.

Истом пресудом окривљени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка солидарно исплате износ од по 78.672,13 динара, као и на име паушала износ

од по 15.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Истом пресудом окривљени су обавезани да Вишем јавном тужилаштву у Нишу, на име трошкова кривичног поступка, солидарно исплате износ од 473.976,08 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећено Јавно предузеће за подземну експлоатацију угља Ресавица РМУ “Соко“ из Сокобање, погон ... је ради остваривања имовинскоправног захтева упућено на парнични поступак.

Ставом другим наведене пресуде окривљени АА је ослобођен оптужбе да је учинио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. Кривичног законика. Оштећени је у том делу на основу одредбе члана 258. став 3. ЗКП, а ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 674/21 од 15.11.2021. године, одбијене су као неосноване између осталих, жалбе бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ и првостепена пресуда потврђена, осим у односу на окривљеног ГГ, у односу на кога је донето решење Кж1 674/21 од 12.11.2021. године, о обустави поступка услед смрти окривљеног.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА, ББ и ВВ, адвокат Гордан Пантић, у смислу одредабе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, те правноснажне пресуде у целини укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, чл.488. став 2. ЗКП размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП наводима да окривљени немају својство одговорног лица, да окривљени у конкретном случају нису вршили никакве послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, те нису могли да користе свој положај или овлашћења, нити да прекорачују границе својих овлашћења или да не врше своје дужности. Такође бранилац наводи да доказима изведеним током првостепеног и другостепеног поступка судови нису са „извесношћу“ извели закључак о несумњивом постојању или непостојању чињеница, заснованих на објективним мерилима расуђивања да су окривљени на начин, у време и на месту описаном у оптужници учинили кривична дела. Бранилац даље у захтеву оспорава обележје кривичног дела из члана 227. Кривичног законика, тиме што наводи да у изреци првостепене пресуде недостаје утврђена имовинска штета нанета другом лицу.

Кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. Кривичног законика чини одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела. Ставом два истог члана је прописан тежи облик уколико је извршењем дела из става 1. овог члана прибављена имовинска корист која прелази износ од четрестопедесет хиљада динара, а ставом три истог члана, прописан је још тежи облик, уколико је прибављена имовинска корист која прелази износ од милион и петсто хиљада динара.

Према стању у списима, окривљени, су у време, на месту и на начин описаним у изреци првостепене пресуде, у стању урачунљивости, свесни свога дела, чије извршење су хтели, уз истовремену свест о забрањености дела, и то окривљени АА и окривљени ББ, као одговорна лица, ..., а окривљени ВВ, као одговорно лице, ..., на начин описан у изреци првостепене пресуде неовлашћено утоварили, утврђивали тежину утовареног угља у превозно средство, сачињавали отпремнице са нетачним подацима о врсти и тежини утовареног испорученог угља, присвојили и транспортовали на непознату локацију комерцијални угаљ асортимана „коцка прана“, „орак прани“ и „комад“, у складу са договором, на који начин су прибавили себи противправну имовинску корист, чија вредност је појединачно прецизирана у изреци првостепене пресуде за сваког од окривљених.

Чланом 112. тачка 5) Кривичног законика прописано је да се одговорним лицем у правном лицу сматра лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова.

По налажењу Врховног касационог суда, неосновани су наводи браниоца окривљених да сва тројица окривљених нису имала својство одговорних лица, имајући у виду цитирану законску одредбу члана 112. тачка 5) КЗ, којом је прописано да одговорно лице може вршити поред послова управљања и надзора, односно руководећих позиција и друге послове из делатности правног лица, под којим појмом се подразумевају све делатности у области привреде, као и лица којима је фактички поверено обављање појединих послова, што обухвата како запослене у привредном друштву, тако и она лица којима су поверени поједини послови.

Како су окривљени АА и окривљени ББ, оглашени кривим да су кривично дело извршили у својству ..., а окривљени ВВ, у својству ..., који су у конкретној ситуацији искористили своја овлашћења да себи прибаве противправну имовинску корист у тачно утврђеном износу, то је неспорно да су сва тројица окривљених имала својство одговорних лица.

Прибављање противправне имовинске користи је једно од алтернативних обележја последице радње кривичног дела, па није неопходно да изрека пресуде садржи други алтернативни облик последице, а то је „да другом нанесе имовинску штету“, на коју се у захтеву указује.

Имајући у виду да је противправна имовинска корист прибављена за себе, утврђена и тачно наведена у изреци пресуде, уз остала обележја кривичног дела из

члана 227. став 2. и став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за који су окривљени оглашени кривим, то се неосновано захтевом указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, да окривљени немају својство одговорног лица, као и да недостаје имовинска штета нанета другом лицу.

Бранилац окривљених као разлог подношења захтева за заштиту законитости формално опредељује битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП, које у смислу одредбе члана 485 став 4. ЗКП, представљају законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, али у наводима захтева не образлаже у чему се конкретне повреде састоје. Како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то се овај суд у разматрање наведене повреде, која у смислу члана 484 ЗКП, нема прописан садржај, није упуштао.

Поред тога, бранилац окривљених као разлог подношења захтева за заштиту законитости опредељује и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП коју образлаже оспоравањем оцене изведених доказа, у којим наводима бранилац суштински не даје разлоге зашто сматра да су докази незаконити, већ оспорава њихову оцену, на који начин, по налажењу Врховног касационог суда, бранилац указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену изнетих навода захтева јер повреда закона из члана 440. ЗКП не представља разлоге у оквиру повреда наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ и ВВ, адвоката Гордана Пантића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.